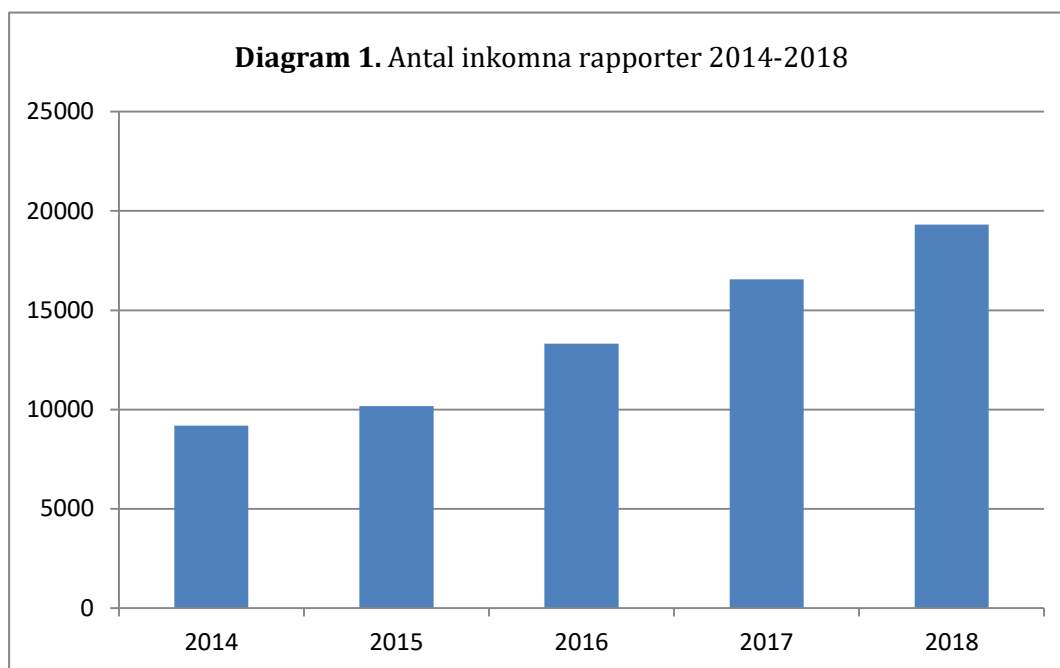

Verksamheten i statistik – 2018

Varje år publicerar Finanspolisen statistik över rapporter avseende misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism. I år återkopplas statistiken avseende inkomna rapporter, anledningarna till misstankarna samt beslutade dispositionsförbud genom detta informationsblad.

Under 2018 inkom det totalt 19 306 stycken penningtvättsrapporter till Finanspolisen från anmälningspliktiga verksamhetsutövare, vilket är en ökning på 16,7 % från föregående år - samt en ökning på hela 110 % över de senaste fem åren. Detta kan bero på:

- att fler verksamhetsutövare har blivit anmälningspliktiga i och med den tydligare definitionen om penningtvätt i lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, som trädde i kraft i augusti 2017¹
- att fler verksamhetsutövare har omvärderat sin egen definition för vad de väljer att rapportera i och med den tydligare definitionen i lagen
- alternativt att verksamhetsutövarna har haft kvar samma syn på definitionen men att den faktiska penningtvätten som rapporteras har ökat

¹ En ökning med 56 % av unika rapportörer, 228 stycken verksamhetsutövare rapporterade år 2017 medan det under 2018 var 356 stycken som rapporterade.

Tabell 1. Antal inkomnarapporter per bransch 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Bank- och finansieringsrörelse inkl. kreditmarknadsbolag²	5 074	5 700	9 271	12 169	14 421
Livförsäkringsrörelse	29	42	17	32	32
Värdepappersverksamhet	1	7	.. ³	..	10
Anmälningsskyldig finansiell verksamhet⁴	502	473	31	27	166
Försäkringsförmedling	1	4
Verksamhet för utgivning av elektroniska pengar	92	148	392	35	50
Fondverksamhet	1	3
Betaljänstverksamhet⁵	3 144	3 415	3 124	3 674	3 764
Alternativa investeringsfonder	0	0
Konsumentkreditverksamhet	0	6	46	68	149
Bostadskreditverksamhet⁶			
Fastighetsmäklare	0	3	..	6	..
Kasino	315	313	325	296	277
Speltjänstverksamhet⁵				85	197
Yrkesmässig handel med varor⁷	8	36	41	55	37
Pantbanker⁵				7	6
Revision (Godkänd eller auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag)	4	3	10	8	7
Bokföring eller revisionstjänst (Inte godkänd eller auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag)	6	10	18	9	16
Skatterådgivare	0	0
Advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå	4	4

² Antal rapporter från kreditmarknadsbolag uppgick till 148 stycken, men redovisas tillsammans med övrig bank- och finansieringsrörelse på grund av att de erhåller samma typ av tillstånd hos Finansinspektionen.

³ .. betyder att branschen har rapporterat fem eller färre rapporter under året som gått. Befintliga rapporter inkluderas i totalsumman. Redovisningssättet har använts från och med år 2016.

⁴ Minskningen i kategorin *Anmälningsskyldig finansiell verksamhet* mellan år 2015-2016 beror på att Finanspolisen har flyttat vissa verksamhetsutövers rapporter som handlar om valutaväxling till kategorin *Betalverksamhet*. Ökningen inom kategorin mellan 2017-2018 kan bero på ökningen av anmälningsskyldiga rapportörer.

⁵ Betalningsinstitut (2 013 st), registrerade betaltjänstleverantörer (1 597 st), valutaväxling (154 st) ingår i posten.

⁶ Verksamheter som infördes i lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism 2017-08-01.

⁷ I denna kategori ingår auktionsföretag samt företag som handlar med: transportmedel, skrot, ädelstenar, antikviteter och konst till ett värde som överstiger 15 000 euro. Från och med 1 augusti 2017 är gränsvärdet 5 000 euro.

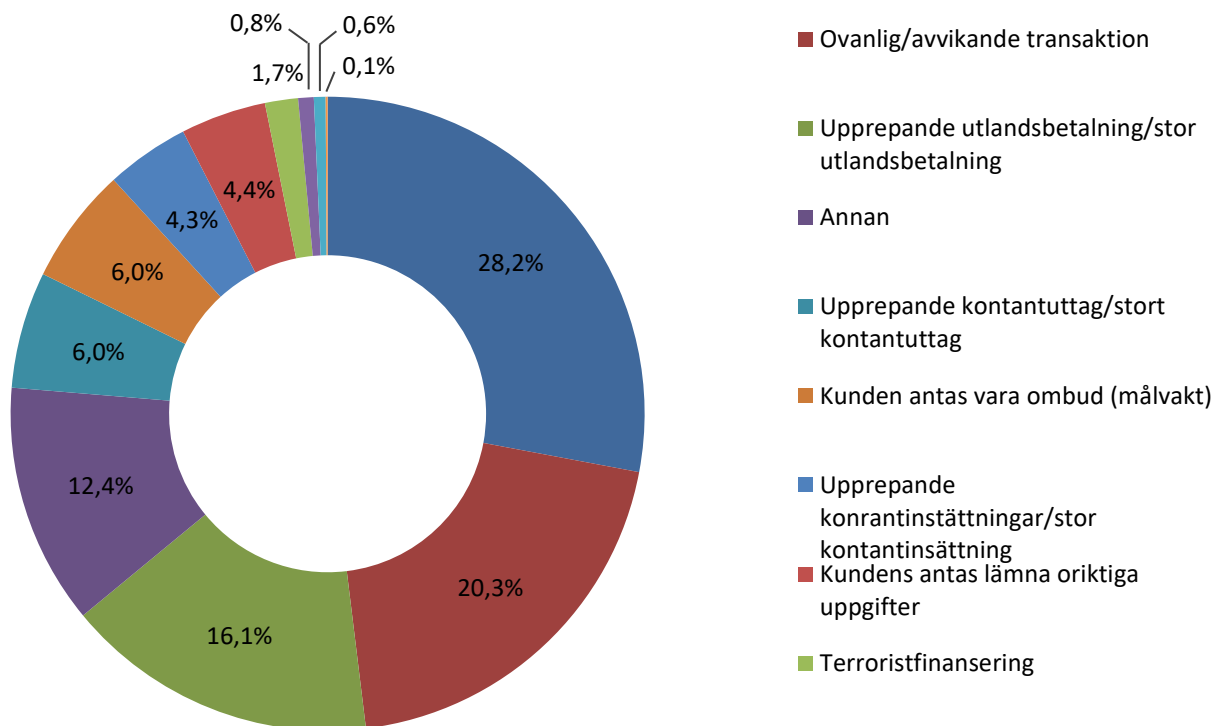
	2014	2015	2016	2017	2018
Jurist, annan oberoende	1	0
Bolagsbildare, förvaltare etc.	0	0
Tillsynsmyndigheter	1	3	37	24	23
Annan myndighet (som hanterar kontanter) enligt PTL 4 kap 4§ 2 stycket ⁵				47	133
TOTALT	9 183	10 170	13 322	16 551	19 306

Anledning till misstanke

När en misstänkt transaktion rapporteras till Finanspolisen uppger verksamhetsutövaren anledning till misstanke. Under 2018 var den vanligaste anledningen till att en transaktion rapporterades som misstänkt att verksamhetsutövaren noterade upprepade eller stora överföringar till konto, se diagram 2. Näst vanligast var att det rörde sig om en ovanlig eller avvikande transaktion, vilket innebär att den inte följer de mönster som verksamhetsutövaren är van att se hos kunden.

Spridningen över *Anledning till misstanke* ser i stora drag likartad ut från föregående år. Rapporteringen har minskat med någon enstaka procent i de tre största kategorierna medan det skett en rapporteringsökning av kategorin *Annan* som ökat med 4 procentenheter från 8,4 % till 12,4 % samt *Kunden antas vara ombud (målvalt)* som ökat med 4,4 procentenheter från 1,6 % år 2017 till 6 % för 2018.

Diagram 2. Anledning till misstanke

Det händer att verksamhetsutövare anger en särskiljande rapportanledning i fritext-beskrivningen i rapporteringen till Finanspolisen, än vad som framgår i rapportrubriken *Anledning till misstanke*. En trolig anledning till ökningen av kategorin *Annan* är att verksamhetsutövare finner de fastställda rubrikerna begränsande i sin rapportering alternativt att verksamhetsutövaren är osäker på kategoriseringen och då väljer det bredare alternativet. En möjlig anledning till ökningen av kategorin *Kunden antas vara ombud (målvalt)* kan vara den utökade informationskampanjen som Polismyndigheten gick ut med under senare delen av 2018 angående vishing-bedrägerier, vilken belyste kontomålvakternas betydelse inom bedrägeriutförandet.

Dispositionsförbud

Under 2018 beslutade Finanspolisen om 96 dispositionsförbud till ett värde av drygt 64 miljoner kronor, vilket är en ökning på 37 % av antalet dispositionsförbud jämfört med året innan. Utöver dessa 96 så har 58 penningbeslag på närmare 14 miljoner kronor tagits inom ramen för en förundersökning där beslutsunderlaget hade grundat sig på information som inkommit till Finanspolisen.

Tabell 2. Antal dispositionsförbud och deras värde

	Dispositionsförbud, antal	Totalt värde (SEK)
Juli-december 2014	25	3 480 701
2015	72	7 210 685
2016	58	21 461 634
2017	70	15 393 404
2018	96	64 087 514